

Svar Rek. 30/2022 om oprettelse af nationale Ungeklimaråd

Rekommandasjon om oprettelse af nationale Ungeklimaråd

Nordisk Råd rekommanderer, at de nordiske regeringer

- etablerer nationale repræsentative ungeklima- og biodiversitetsråd, der bygger på eksisterende strukturer, og som forpligter regeringen til at behandle forslag fra unge og konsultere unge i relevante beslutninger og initiativer omhandlende klima- og biodiversitet og tage ungeklimarådets anbefalinger til overvejelse

Svar fra de nordiske regeringer

Danmark

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet oprettede i 2019 Ungeklimarådet. Formålet med Ungeklimarådet er at være de unges talerør samt at engagere de unge i arbejdet med at udforme den klimapolitik, der skal være med til at løse de globale klimaudfordringer vi står over for.

Ungeklimarådet arbejder bl.a. for, at den globale temperaturstigning holdes under 1,5°C i overensstemmelse med IPCC's anbefalinger. Igennem sit arbejde har Ungeklimarådet til formål at bidrage til dette gennem dialog med institutioner og unge mennesker med det formål at belyse unges perspektiver på klimapolitikken samt at skabe større opmærksomhed og debat om klimaet og dets problemstillinger. På baggrund af de input Rådet indsamler fra bl.a. unge aktører i samfundet, udvikler Rådet anbefalinger og rådgiver regeringen med tidsrelevante anbefalinger vedr. klimapolitikken set fra ungdommens perspektiv. Ungeklimarådet er blandt andet kommet med anbefalinger vedrørende grønne afgifter, mere vild natur og biodiversitet, adfærd og fødevarer. Ungeklimarådet er derudover aktive i den offentlige klimadebat og i diverse nationale og internationale klimarelaterede arrangementer.

Medlemmerne udpeges for en toårig periode, og kommer fra alle dele af landet, fra forskellige uddannelsesretninger og repræsenterer forskellige indgangsvinkler til klimaudfordringen.

Særskilt i forhold til naturkrisen har danske unge deltaget i politisk dialog med bl.a. miljøministeren. Fremhæves kan særligt Ungdommens konference om naturkrisen afholdt på Christiansborg af WWF Verdensnaturfonden i samarbejde med Miljø- og Fødevarerministeriet den 9. januar 2020. De 80 unge som deltog udarbejdede mål for blandt andet bedre forbrug af naturressourcer og fødevarer, bedre naturforvaltning samt økonomi og finansiering. De unges ønsker og forslag blev præsenteret for miljøministeren og ordførere fra de politiske partier, der deltog i konferencen.

Finland

Myndigheterna i Finland har en skyldighet att involvera ungdomar och andra specifika samhällsgrupper i beredningen av den nationella miljö- och klimatpolitiken. De unga medverkar på många sätt, bl.a. genom arbeidet i Ungdomarnas Agenda 2030-grupp. Vid förhandlingarna om klimat- och biodiversitetsavtalen har de unga också sedan en tid haft egne representanter i Finlands delegationer. Olika ungdomsorganisationer har ført fram behovet att etablere ett særskilt nasjonelt klimat- og naturråd for unga. For tilfallet pågår en diskusjon med de ungas paraplyorganisation Allianssi om inrättandet av ett sådant råd. Ifall rådet etableras, vilket mot bakgrund av diskussionerna hittills är sannolikt, kvarstår ändå behovet av att även på andra sätt involvere ungdomarna i sentrale miljø- og klimaproesser.

De ungas klimat- og naturråd kunde t.ex. delta i planeringen av hur involveringen av ungdomar kan ordnes i praktiken. Medlemmarna i klimat- og naturrådet skulle gjennom sitt deltagande i rådet erholle kunnskap og kompetens vad gäller ulike demokratiprosesser og særskilt med inriktning på miljø, og även få en nærmere innsikt i hur t.ex. lagberedning, arealplanlægning og utformandet av ulike policydokument sker i praktiken. Rådet skulle även ha mulighet att avge utlåtanden om sentrale policyforslag. Enligt nuvarande planer skulle de ungas klimat- og naturråd arbeide i næra anslutning til Agenda 2030 nätverket. Beslut om inrättandet av rådet kan förväntas senast våren eller försommaren 2023.

Island

FNs ungdomsråd for bærekraftsmålene har vært operert i Island siden 2018. I rådet sitter 12 ungdommer i alderen 12-17, valgt av Barnas Forum (Barnaping) i to år at gangen. Representantene i ungdomsrådet kommer ifra ulike deler av Island, ifra Reykjavik og nærområde, Stykkishólmur (Vestlandet), Akureyri (Nordlandet) og Hella (Sørlandet). Ungdommene har via rådet muligheter til å diskutere og påvirke myndigheter på alle de områder som dekkes av FN's bærekraftsmål, også klima og biodiversitet. Rådet har faste møter en gang om måneden. En fast ansatt rådgiver arbeider sammen med rådet som også kan søke opplysninger og hjelp av statsministeriets ansatte. FN's ungdomsråd for bærekraftsmålene treffer den islandske regjering en gang over sin valgperiode. Da presenterer de sine forslag til regjeringen og forklarer hvorfor de synes det er viktig at den arbeider med de sakene. Planen er at i fremtiden skal ungdomsrådet få svar på hvordan forslagene har blitt behandlet på ett oppfølgingsmøte med regjeringen.

Dessuten har rådet f.eks. støttet FN i Island i arbeide med ungdommer; ungdomsrådet arbeider med saker og prosjekt som ungdommene selv synes er viktige og de møter med og gir sine rekommandasjoner til ulike organisasjoner, institusjoner og partier. I tillegg sitter en representant ifra ungdomsrådet i Islands bærekraftsråd som skal utarbeide et forslag for Islands nye visjon og plan for bæredyktighet.

Islandske regjeringen finansierer også en ungdomsrepresentant for klima samt en ungdomsrepresentant for bæredyktighet. De er en del av ungdommens delegasjon for FN og deltar i større møter under regi av FN. I tillegg har representanter fra Unge miljøforkjempernes organisasjons (Ungir umhverfissinnar) deltatt i FN's årlige klimakonferanse (UNFCCC) og på UNFCCC forhandlingsmøter i Bonn under året. Representanter fra Unge miljøforkjempernes organisasjons deltok også i CBD COP15 i desember med støtte fra Nordens Ministerråd og den islandske regjering har planer om å forsikre en deltakelse ifra ungdommens representanter på CBD COP i fremtiden.

Norge

I Norge blir ungdomsorganisasjonene hørt og involvert i forkant av store prosesser og globale forhandlinger på klima og miljø.

I forkant av Naturtoppmøte, COP15 under konvensjonen om biologisk mangfold (CBD) ble Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) involvert i forkant av forhandlingene. Norge hadde også en ungdomsdelegat med i forhandlingsmøtene. Delegaten ble gitt konkrete oppgaver og holdt også innlegg på COP 15 i Montreal i desember 2022.

På klimatoppmøtene deltar Norge alltid med en ungdomsdelegat i forhandlingsdelegasjonen. Ungdomsdelegaten er valgt av Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) og representerer alle deres medlemmer. Ungdomsdelegaten har dialog med forhandlerne og gir innspill både i forkant og under forhandlingsmøtene.

Tilsvarende ble LNU invitert til å delta med en ungdomsrepresentant og medvirke i den norske delegasjonen til Stockholm+50-toppmøte som ble arrangert i juni 2022. Temaet for markeringen av 50-års-jubileet for Stockholmskonferansen var "A healthy planet for the prosperity of all – our responsibility, our opportunity". Ungdomsdelegaten deltok aktivt i forberedelsene og under selve møte.

Norge prioriterer involvering av ungdomsdelegater i klima- og miljøarbeidet og ser verdien av å ha dem aktivt med i forberedelsene og i delegasjonene til de globale klima- og naturavtalene.

Sverige

I Sverige har ett ungdomsråd med fokus på miljø och klimat arrangerats och ägt rum 1–2 gånger per år mellan 2020–2022. Under ungdomsrådets möten har ungdomsrepresentanter från olika organisationer träffat ministern med ansvar för miljö- och klimatfrågor för att diskutera bland annat hållbar konsumtion och produktion, ambitiös klimatpolitik och biologisk mångfald. Frågeställningarna som diskuterats på rådet har utvecklats gemensamt mellan Miljödepartementet, Nationellt Organ för Dialog med civilsamhället – NOD och LSU – Sveriges ungdomsorganisationer. Efter varje möte publicerades en rapport på NOD:s hemsida som redogör för det som diskuterats. Resultatet har även delats med berörda tjänstemän på Regeringskansliet.

Inget beslut har ännu tagits om fortsättningen av ungdomsrådet, men ungdomsinvolvering är en fortsatt prioriterad fråga som lyfts även i andra sammanhang. Som en del av det svenska ordförandeskapet i EU våren 2023 har Sverige valt att lyfta frågan om meningsfull ungdomsinkludering i multilaterala processer i rådsarbetsgruppen WPIEI Global (som följer verksamheten inom FN:s miljöprogram samt uppföljningsarbetet från FN-resolutioner). Ungdomar från den globala och nationella ungdomsrörelsen planeras bjudas in för att ur ett ungdomsperspektiv informera om synen på meningsfullt ungdomsdeltagande. Ett annat exempel är att LSU – Sveriges Ungdomsorganisationer, utser nationella ungdomsdelegater för de internationella klimatförhandlingarna inom klimatkonventionen och Parisavtalet samt till de internationella förhandlingarna inom FN:s konvention om biologisk mångfald. Ungdomsdelegaterna deltar fullvärdigt i de svenska delegationerna med syfte att säkerställa att ungas perspektiv beaktas i beslutsfattandet.

Sammenfatning

Som fremgår av ovenstående mener alle de nordiske regjeringene at det er viktig at ungdommens perspektiver blir tatt i betraktning når beslutninger tas om fremtidens utvikling av klima og biodiversitet. Landene har alle gjort innsats for å involvere unge i generell diskusjon om klima og biodiversitet og sikret at de har tilgang til myndigheter og prosesser som er avgjørende for beslutninger om fremtidens utvikling på disse områder.

Det anses hermed, at rekommandasjonen er besvaret.